

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРЕНІНГОВИЙ КУРС «ТОВАРОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА»

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Тренінговий курс «Товарознавча експертиза»
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки Боборикіна Ірина Євгенівна, ас. кафедри теоретичної і прикладної економіки
Контактний телефон викладача	+380979040894 380938462108
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua iryna.boborykina@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	Зкредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktipe.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Товарознавча експертиза – це дослідження товарів з метою визначення їх якості, а також їх відповідності існуючим стандартам. Предмет дослідження визначається в кожному індивідуальному випадку залежно від цілей товарознавчої експертизи. Зазвичай, предмет товарознавчої експертизи стосується класифікаційної ідентифікації продукту, його стану на момент проведення експертизи, а також визначення причин чи обставин зміни стану та / або характеристик товару. Об'єктом товарознавчої експертизи є одиниці продовольчої або непродовольчої продукції, а також будь-які матеріальні предмети, що містять інформацію про товарне походження об'єкта дослідження: супровідна документація, технічні описи та рекомендації з використання, зберігання та переміщення виробів. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Теоретико-організаційні основи товарознавчої експертизи товарів Змістовий модуль 2. Види та порядок проведення товарознавчої експертизи товарів	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою викладання навчальної дисципліни «Товарознавча експертиза» є формування у студентів спеціальних знань з методології товарознавчої експертизи кількості та якості харчових продуктів та непродовольчих товарів, у тому числі товарів закордонного виробництва, її цілей, завдань, видів та засобів; оволодіння практичними навичками експертизи окремих товарних груп та ознайомлення з можливостями її використання під час ідентифікаційної, класифікаційної експертизи та експертизи якості продукції, які відображають ступінь дотримання договірних зобов'язань, вимог нормативних документів та рівень захисту прав споживачів. 1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Товарознавча експертиза» є ознайомлення з теоретичними та прикладними основами товарознавчої експертизи товарів, оволодіння засобами і методами проведення експертизи харчових продуктів та непродовольчих товарів; вивчення організації і порядку проведення експертизи окремих груп харчових продуктів та непродовольчих товарів; оволодіння навичками документального оформлення результатів експертизи товарів. 1.3. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми: 1. Студент повинен знати: 1.1. Основи і завдання товарознавчої експертизи; 1.2. Основні етапи проведення товарознавчої експертизи товарів; 1.3. Законодавчі основи стандартизації та сертифікації товарів та виробів;	

1.4.Лабораторні методи дослідження непродовольчих товарів та виробів.

2. Студент повинен уміти:

2.1. Користуватися необхідною нормативно-технічною та законодавчою базою відповідно до завдань експертизи;

2.2.Визначати якість непродовольчих товарів лабораторними методами;

2.3.Вирішувати практичні завдання товарознавчої експертизи.

3. Студент повинен мати навички:

3.1.Володіння навчальним матеріалом, узагальнення та формування власних висновків;

3.2.Опанування основних прийомів та методів організації різних видів товарознавчих експертиз для застосування цих знань на практиці в майбутній діяльності;

3.3. Вірного проведення товарознавчої експертизи відповідно до завдання;

3.4.Оцінювання якості товарів відповідно до вимог НДТ та чинного законодавства;

3.5.Встановлення дефектів та надання вмотивованого та вірно складеного висновку про причини виникнення дефектів та пошкоджень непродовольчих товарів.

4. Результати навчання (компетентності)

Результати навчання

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
семінарські заняття	16
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
7	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	4	дисципліни вільного вибору студента

Тематика курсу

Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінари	самостійна робота	лекції	семінари	самостійна робота
Тема 1. Поняття, мета і завдання товарознавчої експертизи товарів	2	2	6	1	1	10
Тема 2. Об'єкти, суб'єкти та методи експертизи товарів	4	2	6			8
Тема 3. Класифікація та характеристика видів товарознавчої експертизи товарів	2	2	6	1	1	10
Тема 4. Фітосанітарна експертиза: основні поняття, мета і завдання. Порядок проведення фітосанітарного контролю і експертизи товарів	4	4	8	1	1	10
Тема 5. Екологічна експертиза товарів: форми і види, порядок проведення	2	2	6	1	1	10
Тема 6. Санітарно - гігієнічна експертиза товарів: мета, завдання, класифікація. Порядок проведення санітарно-гігієнічної експертизи товарів	2	2	8	1	1	10
Тема 7. Ветеринарно-санітарна експертиза сировини і харчових продуктів	2	2	6	1	1	10
ІНДЗ			10			10
Усього годин	18	16	56	6	6	78

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)						
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни		
	Модуль 1		Модуль 2				
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне науково-дослідне завдання				
	Теми 1-16	Теми 1-16	Теми 1-16			Теми 1-16	
30	10	10					
	50			50	100		
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.						
Самостійна робота	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.						
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Студент бере за основу реальне підприємство на якому працює він, його батьки, родичі чи знайомі; або яке						

	розміщено за місцем проживання. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, ринкові позиції. Розробляє та оформляє роботу “<i>Експертним методом визначити комплексний показник якості товарів</i>” на аркуші формату А4 і приносить на останнє семінарське заняття. Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
7. Політика курсу	
Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу. Структура білета включає 4 завдання. Правильна відповідь на 1, 2, 3 питання білету оцінюється максимум в 10 балів; 4 задача оцінюється максимум в 20 балів. Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.	
8. Рекомендована література	
1. Бавико О.Є. Експертиза товарів: конспект лекцій / О.Є. Бавико. – Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2016. – 198 с. 2. . Батутіна А.П. Експертиза товарів [текст]: навч. посіб / А.П. Батутіна, І.В. Ємченко. – К.: «Центр учбової літератури», 2004. – 278 с. 3. . Батутіна А.П. Експертиза товарів (практикум) [текст]: навч. посіб / А.П. Батутіна, І.В. Ємченко, А.О. Троякова. – Львів: Магнолія, 2008. – 396 с. 4. . Коломієць Т.М., Експертиза товарів [текст]: навч. посіб / Т.М. Коломієць, Н.В. Притульська, О.Л. Романенко. – К.: Київ.нац.торг.-екон. ун-т, 2001. – 274 с. 5. . Назаренко Л.О. Експертиза товарів («Експертиза продовольчих товарів») [текст] : навч. Посіб / Л.О. Назаренко. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 312 с. 6. . Назаренко Л.О. Експертиза товарів: слайд-курс (Розділ «Експертиза продовольчих товарів») [текст]: навч. посіб / Л.О. Назаренко. – К.:«Центр учбової літератури», 2013. – 312 с. 7. . Смоляр В.І. Харчова експертиза [текст]: навч. посіб /В.І. Смоляр. – К.: Здоров'я, 2005. – 448с. 8. . Четкіна Н.М. Товарная експертиза [текст]: учебник / Н.М. Четкіна, Т.И. Путліна, В.В. Горбунева. – Ростов н/Д: „Фенікс”, 2000. – 512 с. 9. Методика проведення товарознавчої експертизи експертами торговопромислових палат в Україні: К.: ТПП України, 2010. – 120 с.	